

doc. Ing. Ľubomír Paška, PhD. – Ing. Jana Kozáková, PhD. –
Ing. Drahošlav Lančarič, PhD. – Ing. Radovan Savov, PhD.

MANAŽMENT VÝROBY
(Vybrané kapitoly)

Nitra 2014

Názov:

Manažment výroby (Vybrané kapitoly)

Autori:

doc. Ing. Ľubomír Paška, PhD. (7,97 AH)

Ing. Jana Kozáková, PhD. (2,05 AH)

Ing. Drahošlav Lančarič, PhD. (1,03 AH)

Ing. Radovan Savov, PhD. (1,03 AH)

Recenzovali:

prof. Ing. Emil Svoboda, CSc.

doc. Ing. Peter Serenčoš, PhD.

Schválil rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre dňa 19. 3. 2014
ako vysokoškolskú učebnicu pre študentov SPU v Nitre.

© E. Paška, J. Kozáková, D. Lančarič, R. Savov.

ISBN 978-80-552-1168-8

OBSAH

Úvod	13
1. Základy manažmentu výroby.....	15
1.1 Postavenie a charakteristika manažmentu výroby v podnikaní	15
1.2 Obsahová náplň manažmentu výroby.....	19
1.3 Funkcie manažmentu výroby v podnikaní.....	21
1.4 Manažérske systémy výroby v zahraničí	22
1.4.1 Japonský manažment výroby.....	22
1.4.2 Juhokórejský manažment výroby	24
1.4.3 Základné odlišnosti vybraných systémov manažmentu výroby vo svete	24
2. Výroba, jej základné typy, funkcie a odlišnosti, výrobné odvetvia a stanovenie ich rozsahu.....	27
2.1 Výroba a základné typy výrob.....	27
2.2 Výrobné odvetvia, ich členenie a väzby, stanovenie rozsahu výrobného odvetvia	33
2.2.1 Väzby medzi výrobnými odvetviami.....	34
2.2.2 Metódy stanovenia rozsahu výrobných odvetví	35
2.3 Funkcie poľnohospodárskej výroby a základné odlišnosti poľnohospodárskej výroby od ostatných druhov výrob.....	36
3. Výrobné procesy v agrovýrobe.....	38
3.1 Charakteristika a zloženie výrobného procesu v poľnohospodárstve	38
3.2 Typy usporiadania výrobných procesov v poľnohospodárstve	39
3.3 Výrobná štruktúra prvovýrobného agropodnikateľského subjektu.....	41
3.4 Vecná, časová a priestorová štruktúra výroby	42
4. Výrobná základňa v poľnohospodárstve.....	45
4.1 Výrobná základňa a jej charakteristika.....	45
4.2 Zamestnanec (pracovník) ako rozhodujúci prvok poľnohospodárskej výroby.....	46
4.3 Mechanizačné prostriedky, ich potreba, metódy stanovenia a zaradenie do výrobných - organizačných jednotiek	50
5. Aktuálne trendy v manažmente výroby	52
5.1 Vzťah ponuky a dopytu na trhu a jeho dopad na manažment výroby.....	52
5.2 Prostriedky, metódy a formy organizácie a riadenia výroby	55
5.3 Vybrané spôsoby leasingu dlhodobého hmotného majetku.....	57
5.4 Benchmarking.....	59
5.5 Outsourcing	66
5.6 Režiniering	72
6. Environmentálne manažérstvo.....	76
6.1 Environmentálne manažérstvo v podniku.....	77
6.1.1 Prínosy zavedenia environmentálneho manažérstva v podniku	78
6.1.2 Environmentálny profil podniku.....	80

6.1.3	Program EMAS a ISO 14001	82
6.1.4	Environmentálne a ekonomické ciele podniku	84
6.2	Udržateľné poľnohospodárstvo	86
7.	Manažment ekologickej poľnohospodárskej výroby	90
7.1	Základné pojmy a ciele ekologického poľnohospodárstva	92
7.2	Manažment ekologického hospodárenia na pôde	95
7.3	Marketing ekologického hospodárenia	96
7.4	Ekologické poľnohospodárstvo v globálnom prostredí	97
7.5	Ekologická poľnohospodárska výroba na Slovensku	99
7.6	Ekonomické aspekty ekologickej výroby	101
8.	Manažment agroturizmu a vidieckeho turizmu	107
8.1	Charakteristika, podmienky a dôvody rozvoja vidieckeho turizmu a agroturizmu na Slovensku	109
8.2	Vybrané zásady udeľovania znakov kvality pre zariadenia vidieckeho turizmu a agroturizmu ..	115
8.3	Ekoagroturistika	117
8.4	Organizácia dovolenkových pobytov na farmách v Rakúsku	118
8.5	Vybrané ukazovatele ekonomiky v agroturizme	119
9.	Manažment pôdneho fondu	123
9.1	Charakteristika a členenie pôdneho fondu	123
9.2	Základné pojmy používané v manažmente pôdneho fondu	124
9.3	Tvar a veľkosť honov	125
9.4	Trh s pôdou a oceňovanie pôdy	126
9.5	Vybrané ukazovatele manažmentu pôdneho fondu	128
9.6	Pozemkové úpravy a riadenie pozemkových úprav	129
10.	Manažment predvýrobných, výrobných a povýrobných etáp produkčných procesov RV	132
10.1	Rámcové charakteristické znaky výrobných procesov RV	133
10.2	Výrobná-organizačná a riadiaca charakteristika procesu výroby obilnín	135
10.3	Komerčné a ekonomické aspekty výroby obilnín	138
11.	Manažment krmovej základne	143
11.1	Obsah, zdroj a úloha manažmentu krmovej základne	143
11.2	Manažérske aspekty krmovínovej základne	144
11.3	Charakteristika výrobného procesu krmovín	147
11.4	Stanovenie rozsahu krmovínového zdroja	148
11.5	Vybrané aspekty manažmentu krmivovej základne	149
11.6	Vybrané ukazovatele efektívnosti krmovej základne	151
12.	Manažment výroby v odvetviach živočíšnej výroby	152
12.1	Cieľ, význam, charakteristické črty a zvláštnosti výrobných procesov v živočíšnej výrobe	152
12.2	Základné pojmy manažmentu výroby v odvetviach chovu HD	153
12.3	Manažment výroby mlieka	155
12.4	Manažment výroby hovädzieho mäsa vo výkrme HD	159

12.5	Manažment výroby v odvetviach chovu ošípaných.....	163
13.	Manažment rozvoja kvality.....	168
13.1	Význam a podstata kvality výrobkov a služieb a náklady riadenia rozvoja kvality v podnikateľskom subjekte.....	168
13.2	Organizačný model riadenia kvality a väzby a prínosy z úspešného rozvoja kvality v podnikateľskej jednotke	171
13.3	Organizácia riadenia kvality	174
13.4	Ekonomické aspekty riadenia kvality.....	177
13.5	Kvalita ako stratégia prežitia a hlavné zásady Národného programu kvality SR na obdobie rokov 2013 - 2016.....	178
	Zoznam použitej literatúry.....	181